

SUOMEN BASEBALL – JA SOFTBALL-LIITTO

Ohjeita taloushallinnosta

Talouteen liittyvät lakipykälät ovat 'harrastelijaseuroille' usein tuntemattomia. Siitä huolimatta lakia on noudatettava. Tähän ohjeeseen on koottu neuvoja ja säädöksiä SBSL:n jäsenseuroja koskettavista taloushallinnon asioista Suomen lain, SLU-ohjeiden ja saadun koulutuksen mukaisesti (ainakin yritetty). Vaikka SBSL:n seuroilla ei juuri työsuhteita olekaan, niin työsuhteen käsitteen ymmärtäminen on välttämätöntä eri ohjeiden ymmärtämisen kannalta. Siksi aluksi hivenen työsuhteista. Loppujen lopuksi SBSL:n jäsenseuroja juuri nyt koskettavia asioita ei ole kovinkaan montaa...

On hyvä totuttautua toimimaan oikein jo nyt, kun toiminta on pientä, niin ei tarvitse muuttaa toimintatapoja myöskään toiminnan kasvaessa. Joka vähässä pettää, se paljossakin pettää, ja joka on vähässä uskollinen, on paljossakin uskollinen. Rehellisyys talousasioissa on välttämätöntä myös lajin maineen, hyvän omantunnon ja Suomen köyhien vuoksi.

Huom: Tämä ohje on viitteellinen. Epäselvissä tapauksissa seura on itse vastuussa Suomen lain noudattamisesta, eikä se voi vedota tämän ohjeen sisältämiin mahdollisiin virheisiin.

Urheilijat

Urheilijat voidaan jakaa kolmeen ryhmään: päätoimisiin, sivutoimisiin ja harrastelijoihin. Jokaista ryhmää koskevat hieman erilaiset säädökset. Tässä paperissa urheilijalla tarkoitetaan harrastelijaa.

Työsuhde

Työsuhteen määrittelyssä on kaksi hieman toisistaan poikkeavaa näkökulmaa - työsuhdelainsäädännön näkökulma (työaikalait, lomat, irtisanomismääräykset jne) ja verohallinnon näkökulma (verojen maksaminen yms).

Työsuhde syntyy, mikäli JOKAINEN seuraavasta kolmesta ehdosta täyttyy:

- henkilön työn tekeminen työnantajan lukuun
- työstä maksetaan vastike (myös muu kuin raha)
- työn tekeminen työnantajan johdon ja valvonnan alaisena (direktio)

Verot ja muut maksut joutuu maksamaan palkasta, vaikkei työsuhdetta syntyisikään yo mielessä (katso tarkemmat ohjeet veron maksamisesta verottajan nettisivuilta, www.vero.fi).

Työntekijä voi olla päätoiminen tai sivutoiminen. Toimi on henkilön päätoimi, jos se on hänen pääasiallinen ansiolähteensä, muuten sivutoimi (ammattiuurheilijalla rajana on 56000 mk/vuosi). Käytännössä kaikki SBSL:n ja sen jäsenseurojen mahdolliset työntekijät ovat tätä nykyä sivutoimisia.

Esimerkinä valmentajapalvelun ostaminen xxx oy:ltä tai vastaavalta:

Koska valmentajaksi valitaan tietty henkilö, eikä xxx oy, ja valmentaja toimii seuran valvonnassa, niin valmentajan ja seuran välille syntyy työsuhde, johon pätee tsl ja myös verot henkilösivukuluineen on maksettava. Siis seuran on palkattava suoraan kyseinen henkilö, eikä yritettävä kikkailla oy-järjestelyn kanssa.

Esimerkinä erotuomari:

Erotuomari ei yleensä ole seuran työsuhteessa, vaikka saisikin palkkion seuralta, koska seuralta ei ole direktio-oikeutta. Tällöin palkkiota sanotaan työsuoritteeksi. Erotuomari voi kuitenkin olla työsuhteessa lajiliittoon.

Esimerkinä 'korvamerkit' sponssit ja talkootuotot:

SUOMEN BASEBALL – JA SOFTBALL-LIITTO

Ohjeita taloushallinnosta

Jos seuran jäsen hankkii sponsorin tai talkootyön avulla ry:lle rahaa, joka 'korvamerkitään' käytettäväksi kyseisen jäsenen hyväksi - vaikkapa siten että tällä summalla kuitataan seuran jäsenmaksu tms, niin kyseessä on tämän jäsenen veronalainen tulo (eli tällaista ei saa tehdä). Kuitenkin seuran joukkue (jaosto) on riittävän suuri yksikkö, että tälle voidaan ohjata kyseisen joukkueen hankkimat rahat. Yleisperiaate: Ry:lle hankitut rahat on käytettävä yleishyödyllisesti, ei henkilökohtaisesti.

Esimerkinä vapaaehtoistyöntekijä:

Vapaaehtoistyöntekijät mahdollistavat ry:n yleishyödyllisen toiminnan ilman palkkaa, esimerkiksi vetävät urheilutreenejä tai toimivat seuran hallinnossa. Heillä ei ole työsuhdetta seuraan. Urheilijat eivät ole vapaaehtoistyöntekijöitä, sillä he 'käyttävät seuran tuottamia yleishyödyllisiä palveluita'. Urheilija voi kuitenkin olla vapaaehtoistyöntekijänä osallistuessaan vaikkapa talkoisiin (tällöin hän ei ole urheilijan roolissa).

Kulukorvaukset

Työstä välittömästi aiheutuvista kuluista voi palkansaajalle maksaa joko verovapaita kustannuksen korvauksia tai henkilö voi vähentää niitä omassa verotuksessaan tapauksesta riippuen todellisten kustannusten mukaan. Vuodesta 2001 alkaen myös vapaaehtoisille voidaan rajoitetusti maksaa kulukorvauksia (aiemmin tämä oli kiellettyä, vaikkakin yleinen käytäntö...).

Esimerkki:

Ry ei voi sopia, että työstä maksetaan palkkio 300 euro ja lisäksi matkakuluja 300 euro. Kuitenkin voidaan sopia, että maksetaan palkkio 300 euro ja lisäksi matkakuluja enintään 300 euro.

Matkakulut (km-korvaus ja päiväraha)

Toteutuneita matkakuluja voidaan korvata matkalippujen (kuittien) tai km-korvauksen mukaan. Lisäksi ruoka- yms-kuluja varten voidaan maksaa päivärahaa. Päivärahasta ja km-korvauksesta ei siis tarvita kuitteja, matkalasku riittää. Matkalaskusta tulee käydä ilmi matkan tarkoitus, kohde, matkustamistapa, sekä alkamis- ja loppumisajankohta. Katso km-korvauksen ja päivärahan enimmäismäärät verohallinnon www-sivuilta. Matkakuluja voidaan maksaa seuraavasti riippuen suhteen laadusta:

- Työsuhde (päätoimi): Matkat tilapäiseen työn suorituspaikkaan voidaan korvata. Kodin ja varsinaisen työpaikan välisiltä matkoilta ei voi saada kulukorvausta (elantokulu)
- Työsuhde (sivutoimi): Matkat työn suorituspaikalle voidaan korvata
- Vapaaehtoistyöntekijä/työkorvaus ilman työsuhdetta: Matkat ry:n tehtäviin voidaan korvata. Verovapaita ovat kuitenkin max km-korvaus 2000 euro/vuosi ja 20 päivärahaa per henkilö. Matkalipuissa ei ole ylärajaa
- Urheilija (harrastaja): Tässä on epäselvyyksiä. Ilmeisesti kuitenkin kuten vapaaehtoistyöntekijöillä. Kuitenkaan matkoja säännölliseen harjoitus- tai pelipaikkaan ei voida korvata (elantokulu)

Puhelinkulut (ja muut vastaavat)

Toteutuneita ry:n asioiden hoitamiseen liittyviä puhelinkuluja (tai vastaavia) voidaan korvata a) ry:n puolesta soitettujen puhelujen yksityiskohtaisen selvityksen mukaan (milloin, mihin), b) korvauksen maksajan arvion mukaan. jolloin kirjanpitoon on liitettävä puhelinelasku. Ry ei voi maksaa kokonaan henkilökohtaista puhelinelaskua ilman veroseuraamuksia, koska osan puhelusta oletetaan liittyvän henkilön omiin asioihin.

SUOMEN BASEBALL – JA SOFTBALL-LIITTO

Ohjeita taloushallinnosta

Tarvikevälitys, kioskimyynti ja lipunmyynti

Tarvikevälitys on yleishyödyllistä varainhankintatoimintaa yleensä. Siitä voi kuitenkin tulla elinkeinotoimintaa, jos sitä tapahtuu ulkopuolisille ja toimintaan tulee oleellisesti riskiä (vrt verotus). Kioskimyynti, ja vastaavat ry:n varainhankinnan muodot kuten lipunmyynti, on kirjattava bruttomääräisenä kirjanpitoon. Ei siis saa kirjata vain nettotuottoa. Erityisesti pimeästi ei saa myydä (ja käyttää tuottoja pimeästi).

Esimerkki:

Atria lahjoittaa kaksikymmentä koria makkaraa seuralle, joka myy ne matsin aikana. Kirjanpitoon kirjattava makkarahjoitus kokonaisarvostaan, bruttomyynti ja mahdollinen hävikki.

Ry:n vedotus

Yleishyödyllisestä toiminnasta ei yleensä tarvitse maksaa veroa, eikä veroilmoitusta tehdä. Elinkeinotoiminnasta ry:kin on verovelvollinen ja joistakin muista erityisaloista, kuten puukaupasta. Jotta seuralta ei pidätettäisi ennakonpidätystä saamistaan palkkioista (esim talkootyö jollekin yritykselle), sen kannattaa ilmoittautua ennakoperintärekisteriin, jolloin se saa ennakoperintärekisteriotteen, jossa todetaan ennakonpidätykseksi 0%.